

Istupanje prvog potpredsednika Vlade Republike Srbije i ministra spoljnih poslova Ivica Dačića na današnjoj otvorenoj debati Saveta bezbednosti Ujedinjenih nacija posvećenoj održavanju mira i bezbednosti u svetu pod nazivom: „Osvrt na istoriju, potvrda snažne posvećenosti svrsi i principima Povelje UN”.

„Uvaženi gospodine predsedniče,
Ministre Vang Ji,
Poštovane ekscelencije,
Dame i gospodo,

Izuzetna mi je čast i veliko zadovoljstvo da učestvujem danas na ovoj veoma značajnoj otvorenoj debati koju je Kina, kao predsedavajuća Savetu bezbednosti, inicirala i organizovala. Želim da iskoristim priliku da zahvalim Kini i Vašoj ekscelenciji lično na prilici da se, u godini kada se obeležava sedamdeset godina od usvajanja Povelje Ujedinjenih nacija, još jednom osvrnemo i svi zajedno ponovimo našu opredeljenost i posvećenost poštovanju i očuvanju principa Povelje.

Ciljevi i načela Ujedinjenih nacija, kako su definisani Poveljom, danas, 70 godina posle njenog donošenja, nisu izgubili na aktuelnosti i važnosti. Očekivanja da se čovečanstvo spase užasa rata, da se poštuje ljudsko dostojanstvo svakog pojedinca, da se obezbedi pravda na svim nivoima, nisu ni malo manja nego što su bila pre 70 godina.

Čvrsto smo uvereni da ostvarivanje ovih ciljeva kroz jačanje međunarodne saradnje u svim oblastima, zasnovane na načelima suverene jednakosti država, odricanju od upotrebe sile, nemešanju u unutrašnje stvari drugih država, poštovanju teritorijalnog integriteta, mirnom rešavanju sporova i međusobnom poštovanju i uvažavanju različitosti, nema alternativu.

Uvažene ekscelencije,

Koristim ovu priliku da u ime Republike Srbije ponovo istaknem privrženost Povelji UN i Deklaraciji o načelima međunarodnog prava o prijateljskim odnosima i saradnji između država. Načela Povelje UN su ius cogens savremenog međunarodnog javnog prava i njihova puna realizacija je preduslov vladavine prava.

Republika Srbija se snažno zalaže za jačanje uloge UN u održavanju mira i bezbednosti i za poštovanje međunarodnog prava. Ostvarivanje osnovnih funkcija najznačajnijih organa UN može biti efikasno samo ako se vrši na dobrobit i u ime svih članica, a biće delotvorno samo ukoliko su te odluke u harmoniji sa načelima Povelje UN, posebno načelima teritorijalnog integriteta i nemešanja u domen suštinske unutrašnje nadležnosti država.

Republika Srbija podržava napore da se sagledaju i pronađu mogućnosti i načini unapređenja rada svih organa i tela UN, posebno poboljšanja rada i efikasnosti SB UN na planu očuvanja međunarodnog mira i bezbednosti i jedinstvenog reagovanja na najsloženije bezbednosne izazove i pretnje.

Dame i gospodo,

Kao što je Generalni sekretar Ban Ki-mun više puta isticao, 70. godišnjica UN predstavlja istorijsku šansu za sve članice da doprinesu ispunjenju onoga što nam je zajednički cilj - da učinimo svet boljim, razvijenijim i pravednijim.

Ponovio bih da su osnovni principi kojima se Srbija rukovodi u svojoj spoljnoj politici: odbrana multilateralnog sveta kroz poštovanje međunarodnog prava i vladavinu prava, primat mirnog rešavanja sukoba kroz dijalog, uz postizanje većeg stepena uzajamnog poštovanja i razumevanja među ljudima.

Tim principima se rukovodimo i sa naše aktuelne pozicije predsedavajućeg OEBS-u. U tom svojstvu bih ovom prilikom želeo da naglasim da je partnerstvo OEBS-a s Ujedinjenim nacijama od vitalnog značaja za očuvanje dogoročnog mira i bezbednosti na geografskom prostoru od Vankuvera do Vladivostoka. Saradnja s Ujedinjenim nacijama omogućava OEBS-u da se uspešno suočava s postojećim i izazovima u nastajanju. Takav pristup je čvrsto utemeljen u Platformi zajedničke bezbednosti iz 1999. i načelima reafirmisanim u Komemorativnoj deklaraciji iz Astane iz 2010. Sa usložnjavanjem bezbednosnih izazova mora se prilagođavati i priroda saradnje OEBS-a s Ujedinjenim nacijama, te postajati pragmatičnija i akciono usmerenija. Posebno je od kritične važnosti u teškim ekonomskim vremenima snaženje sinergije i iznalaženje novih načina zajedničkog rada kojim se valorizuju relativne prednosti svake organizacije. Delotvorna, pragmatična saradnja koja se međusobno potpomaže mandatima i prednostima Ujedinjenih nacija i OEBS-a ključni je cilj proaktivnog pristupa OEBS-a.

Poštovana gospodo,

Jedini put do mira i prosperiteta, u šta smo se uverili na našem primeru nakon teškog i izazovnog perioda tokom devedesetih godina, a skorije i na prostoru Kosova i Metohije, je međusobna saradnja, uvažavanje i poštovanje. Tolerancija svake vrste, naročito verske, jeste ključ za prevazilaženje problema sa kojima se moderan svet, nažalost, na sve suroviji način suočava.

Smatram da je u osnovi poštovanja međunarodnog prava i vladavine prava pre svega

poštovanje suvereniteta i teritorijalnog integriteta svake zemlje, a rešenje svake krize, ne vojna intervencija, već samo dijalog.

Jedna suverena država ne može nastati na način tako što će poništiti postojanje i suverenitet druge. Pravo na sigurnost i sva druga prava građana jedne zemlje nikada ne bi trebalo da budu ostvarena kroz kršenje fundamentalnih prava drugih.

Uvažene ekselencije,

Snažno podržavamo stav predsedavajućeg SB, Kine, da treba kontinuirano i prioritetno raditi na unapređenju mirnih načina rešavanja sporova, navedenih u Glavi VI Povelje UN. Smatramo da prinudnim merama treba pribegavati samo kao krajnjem sredstvu i samo u slučajevima kada su međunarodni mir i bezbednost realno ugroženi ili povređeni. Dijalog koji se upravo vodi pod pokroviteljstvom Evropske unije između Beograda i Prištine najbolje pokazuje u praksi našu rešenost i potpunu posvećenost normalizaciji odnosa i iznalaženju trajnog i održivog političkog rešenja za Kosovo.

Nažalost, broj kriznih žarišta se povećava, kao i broj ljudi kojima je potrebna pomoć, što bi trebalo da bude poziv svima nama da UN učinimo snažnijim i efikasnijim, pre svega kroz doprinos svake članice pojedinačno. Republika Srbija je ponosna na svoju leadersku poziciju u regionu JIE po učešću i doprinosu misijama UN, kao i na sedmo mesto na evropskom kontinentu. Kao predstavnik zemlje koja ima angažovane pripadnike u osam UN misija, želim da naglasim da bezbednost onih koji učestvuju u kreiranju i sprovođenju globalnog mira, mora da bude jedan od prioriteta.

Poštovani predsedniče,
Uvažene ekselencije,

U trenutku kada su Ujedinjene nacije nastajale, svet se nadao prevazilaženju rana dva svetska rata, ne sluteći da budućnost nosi nove izazove i pretnje. Sećanje na ono što je bilo i iskustvo stečeno tokom ovih sedamdeset godina, nasleđe su, ali i smernica za sve nas i podstrek za rad kako se istorija u svom najmračnijem obliku ne bi ponovila.

Kako se ne bismo udaljili od ideala koji nas vode sve ove godine, svako od nas treba da uloži napor u borbi za bolji svet od onog koji smo nasledili. U tom smislu, snažno verujemo u budućnost UN i istorijsku ulogu i misiju angažovanog multilateralizma.

Zahvaljujem se svima na pažnji."